

Teknisk gennemgang af dagpengemodeller Forslag til nye dagpengemodeller

Alle stilles bedre, men målrettet en yderligere forbedring for kernetropperne

I denne model forbedres den nuværende model for alle ved, at den maksimale dagpengeydelse løftes for alle. Dertil kommer, at der indføres et særligt dagpengetillæg i de 4 første måneder, som man bliver berettiget til, hvis man har været medlem af en a-kasse i de sidste 5 år og har været arbejdsløs i mindre end 1 år i de sidste 5 år.

Det betyder, at alle - som i dag - vil være berettiget til dagpenge, hvis man har været medlem af en a-kasse i et år og har været i beskæftigelse i 12 ud af de sidste 36 måneder, vil være berettiget til den maksimale dagpengeydelse (grundydelse).

Hvis man dertil har været medlem af en a-kasse i de sidste 5 år og har været berørt af arbejdsløshed i mindre end 1 år i de sidste 5 år, vil man også være berettiget til et særligt dagpengetillæg i de første 4 måneder som arbejdsløs. Fra den femte måned som arbejdsløs vil man være på den maksimale dagpengeydelse (grundydelse).

Den maksimale ydelse fra dagpengesystemet kan inkl. det særlige dagpengetillæg højst udgøre 90 pct. af den erhvervsindkomst, man oppebar, før man blev arbejdsløs.

Ligesom tidligere regnes der på to scenarier. Et scenarie, hvor der anvendes en umiddelbar udgift på 3 mia. kr. til at løfte dagpengene. Og et andet scenarie, hvor der anvendes 5 mia. kr. på at løfte dagpengene.

Til forskel fra model 2a anvendes ca. halvdelen på at løfte den maksimale dagpengeydelse for alle, det vil sige grundydelsen. Den anden halvdel af det umiddelbare provenu målrettes et særligt dagpengetillæg, som beskrevet ovenfor.

Tabel 4. Dagpengesatser i model 2b

Umiddelbar udgift	Maksimal dagpengesats uden særligt dagpengetillæg	Særligt dagpengetillæg	Højeste dagpengesats inkl. særligt dagpengetillæg
3 mia. kr.	21.000 kr.	3.000 kr.	24.000 kr.
5 mia. kr.	23.000 kr.	5.000 kr.	28.000 kr.

Kilde: Egne beregninger pbga. Registerdata i Danmark Statistik og Henrik Bech Consult.

**Løft på 3 mia. kr.:
Øger kompensationsgrad med
3 pct. point**

Anvendes en umiddelbar udgift på 3 mia. kr., indebærer det, at ca. halvdelen af provenuet går til at løfte den maksimale dagpengesats for alle (grundydelsen), og herved løftes til 21.000 kr., hvilket løfter kompensationsgraden af dagpenge for alle, som er på grundydelsen med ca. 3 pct. point, *jf. figur 12*.

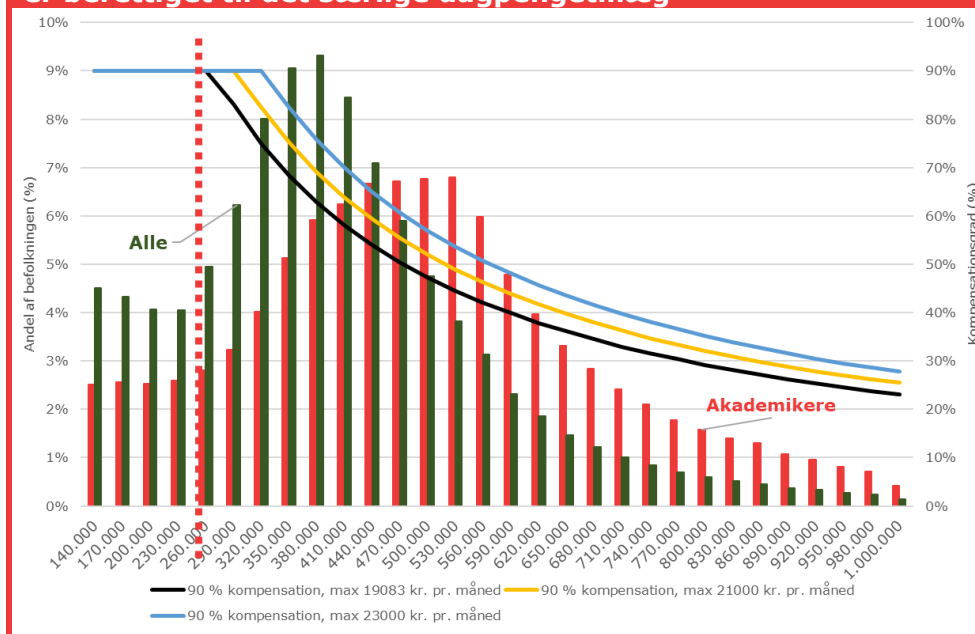
**Løft på 5 mia. kr.:
7 pct. point
højere Kompensationsgrad**

Anvendes en umiddelbar udgift på 5 mia. kr., indebærer det, og hvor den maksimale dagpengesats for alle (grundydelsen) løftes til 23.000 kr.,

Teknisk gennemgang af dagpengemodeller
Forslag til nye dagpengemodeller

betyder det, at kompensationsgraden for dem, som ikke er berettiget til det særlige dagpengetillæg, øges med ca. 7 pct. point.

Figur 12. Også højere kompensationsgrader for dem, der ikke er berettiget til det særlige dagpengetillæg

Anm.: Søjlerne i figuren viser inkomstfordelingen blandt hele befolkningen (de grønne søjler) og blandt akademikere (de røde søjler) opgjort i pct. af befolkningen på venstreaksen. Stregerne angiver kompensationsgraden over indkomst, jf. boks 1, og kan aflæses på højreaksen. Den sorte streg angiver kompensationsgraden over indkomst i det aktuelle system. Den gule og blå streg viser løftet i grundsatsen for alle dagpengemodtagere til hhv. 21.000 kr. og 23.000 kr.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik samt analyser fra Henrik Bech Consult.

8 ud af 10 stilles bedre

Løftet af den maksimale dagpengesats for alle (grundydelsen) kommer 8 ud af 10 dagpengemodtagere til gode.

6 ud af 10 får glæde af særligt dagpengetillæg

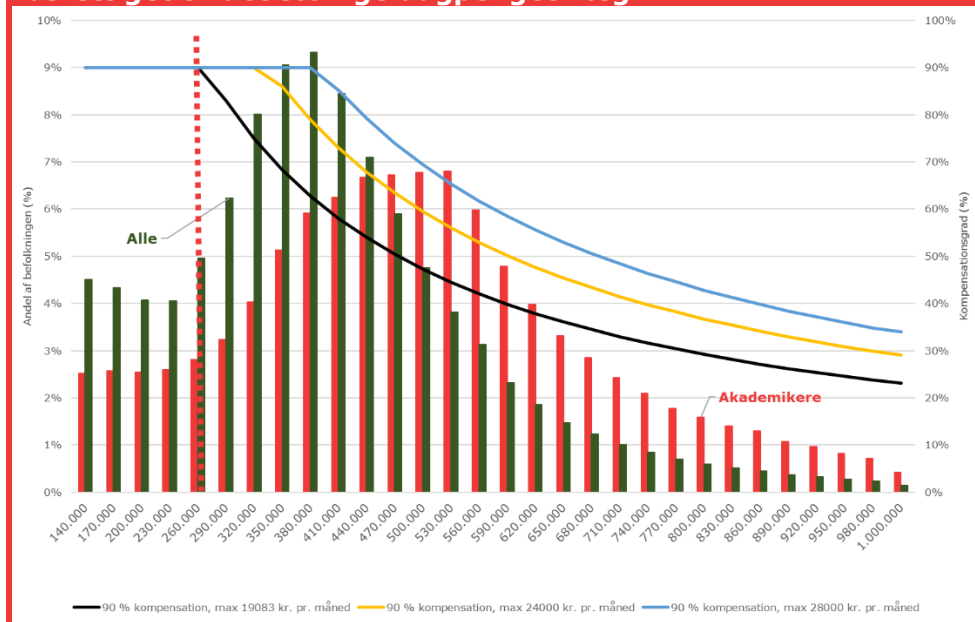
Når ca. halvdelen af den umiddelbare udgift på at forbedre dagpengesystemet målrettes til at indføre et særligt dagpengetillæg, vil kompensationsgraden løftes for dem, som er berettiget til det særlige dagpengetillæg i de første 4 måneder som arbejdsløse.

Særligt tillæg på 3.000 kr. løfter kompensationsgrad med op til 8 pct. point

Anvendes ca. halvdelen af 3 mia. kr., dvs. ca. 1½ mia. kr., vil det betyde, at der kan indføres et særligt dagpengetillæg på 3.000 kr., hvorved den højeste dagpengeydelse i de første måneder hæves til 24.000 kr. om måneden, og derved vil kompensationsgraden løftes med knap 8 pct. point i de første 4 måneder for de 6 ud af 10 dagpengemodtagere, som er berettiget hertil, jf. figur 13.

Teknisk gennemgang af dagpengemodeller
Forslag til nye dagpengemodeller

Figur 13. Forbedret kompensationsgrad for dem, der er berettiget til det særlige dagpengetillæg

Anm.: Søjlerne i figuren viser indkomstfordelingen blandt hele befolkningen (de grønne søjler) og blandt akademikere (de røde søjler) opgjort i pct. af befolkningen på venstreaksen. Stregene angiver kompensationsgraden over indkomst, jf. boks 1, og kan aflæses på højreaksen. Den sorte streg angiver kompensationsgraden over indkomst i det aktuelle system. Den gule og blå streg viser løftet i dagpengeydelsen som følge af et særligt dagpengetillæg til hhv. 24.100 kr. og 28.000 kr.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik samt analyser fra Henrik Bech Consult.

Særligt tillæg på 5.000 kr. løfter kompensationsgrad med 12 pct. point

Anvendes halvdelen af en umiddelbar udgift på 5 mia. kr. til at introducere et særligt dagpengetillæg, vil dette tillæg være på 5.000 kr. om måneden, og derved vil den højeste dagpengeydelse hæves til 28.000 kr. om måneden i de første 4 måneder som arbejdsløs for de 6 ud af 10 dagpengemodtagere, som er berettiget hertil. Det vil i gennemsnit løfte kompensationsgraden med ca. 12 pct. i de første 4 måneder som arbejdsløs.

Færre i arbejde svækker de offentlige finanser yderligere...

Da ca. 60 pct. af dagpengemodtagerne er berettiget til det særlige dagpengetillæg, vil de også opleve, at deres kompensationsgrad løftes, hvilket alt andet lige mindsker deres arbejdsudbud. Indføres et særligt dagpengetillæg på 3.000 kr. samtidig med en grundydelse på 21.000 kr., betyder det, at der vil være mellem 2.750 og 8.250 færre beskæftigede, hvilket vil forværre de offentlige finanser med mellem 0,8 og 2,2 mia. kr. yderligere. Tages højde for at tilbageløb fra skatter og afgifter mindsker den umiddelbare udgift til 1,4 mia. kr., vil den samlede udgift, når de meget usikre dynamiske virkninger indregnes, ligge mellem 2,2 mia. kr. og 3,6 mia. kr., jf. tabel 5.

Teknisk gennemgang af dagpengemodeller
Forslag til nye dagpengemodeller

Tabel 5. Virkning på beskæftigelse og offentlige finanser

Umiddelbar udgift (mia. kr.)	Efter Tilbageløb fra skat og afgift (mia. kr.)	Virkning på arbejdsudbud (mia. kr.)	Budgetvirkning (mia. kr.)
3,0	1,4	0,8-2,4	2,2-3,6
5,0	2,4	1,2-3,5	3,6-5,9

Kilde: Egne beregninger pba. analyser fra Henrik Bech Consult, DØRS og Finansministeriet

Indføres et særligt dagpengetillæg på 5.000 kr. sammen med en grundydelse på 23.000 kr., vil dette løfte kompensationsgraden med op til 13 pct. for dem, som er berettiget til den højere ydelse i de første 4 måneder. Dette vil svække beskæftigelsen med mellem 3.750 og 12.000. Grunden til, at den skønnede beskæftigelsesvirkning er mindre end i model 1 med en umiddelbar udgift på 5 mia. kr., er, at det særlige dagpengetillæg alene løber i 4 måneder, og dermed vil en sådan indretning af modellen i mindre grad forlænge arbejdsløshedsperioden end i model 1. Det svækkede arbejdsudbud vil alt andet lige svække de offentlige finanser med mellem 1,2 og 3,5 mia. kr. yderligere. Når der tages højde for tilbageløb og skatter mindsker den umiddelbare udgift til 2,4 mia. kr., vil de offentlige finanser svækkes med mellem 3,6 og 5,9 mia. kr., alt afhængigt af, hvor stort et gennemslag de usikre dynamiske virkninger får på de offentlige finanser.

**Gør dagpenge-
systemet mere
robust, og styrker
flexicurity**

I modsat retning trækker, at det bliver mere attraktivt for kernetropperne at være med i a-kasse, hvilket alt andet lige styrker både a-kassernes og den offentlige økonomi gennem flere medlemsindtægter. Dertil kommer, at øget medlemstal alt andet lige vil styrke og gøre dagpengesystemet mere robust, og dermed understøtte den danske arbejdsmarkedsmodel med flexicurity-modellen, som uden tvivl har bidraget til den høje erhvervsdeltagelse og beskæftigelse, vi ser i dag.